

Sygn. akt VI Ga 73/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass - Kloc

Sędziowie: SO Anna Harmata

del. SR A. S.

Protokolant: st. sekr. sądowy Agnieszka Krztoń

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2013 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: Serwisu (...) Sp. z o.o. w D.

przeciwko: MŁYN (...). j. z/s w M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie
V Wydziału Gospodarczego z dnia 1 lutego 2013 r., sygn. akt V GC 1125/12

I. oddała apelację,

II. zasądza od powoda Serwisu (...) Sp. z o.o. w D. na rzecz pozwanego MŁYN (...). j. z/s w M. kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI Ga 73/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 6 czerwca 2013 r.

Pozwem z dnia 10 sierpnia 2012 r. powód Serwis (...) sp. z o. o. w D. wniósł o zasądzenie od pozwanego Młyn (...) spółka jawna w M. kwoty 53136 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej strony zawarły umowę sprzedaży opon. Towar został dostarczony pozwanemu, co potwierdzają dokumenty WZ. Po wydaniu towaru, powód wystawił pozwanemu cztery faktury VAT, pozwany nie uiścił wskazanych w fakturach kwot pomimo upływu terminów płatności i skierowania do niego pisemnego wezwania do dobrowolnego spełnienia świadczenia.

W dniu 17 sierpnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Od powyższego nakazu pozwany złożył sprzeciw w dniu 13 września 2012 r. wnosząc o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zarzucił, iż nie dokonał zakupu opon u powoda, nie otrzymał ani nie podpisywał dokumentów WZ, jak również nie otrzymał faktur VAT. Pozwany

wskazał także na rozbieżności pomiędzy datami wskazanymi na dokumentach WZ i fakturach VAT, powód wystawił faktury około 16 miesięcy po terminie.

W piśmie procesowym z dnia 16 listopada 2012 r. powód wskazał, iż wraz z firmą (...) prowadził rozmowy dotyczące podpisania trójstronnej umowy odnoszącej się do dostawy opon, która to umowa gwarantuje z założenia korzystniejsze warunki sprzedaży, niż zakup opon bez tego rodzaju umowy. Opony, których ceny zakupu dochodzi w niniejszym postępowaniu, były dostarczone przez stronę powodową z myślą o podpisaniu przedmiotowej umowy. Z tego względu strona powodowa wstrzymywała się z fakturowaniem towaru. Do zawarcia umowy trójstronnej jednak nie doszło, z powodu wycofania się strony pozwanej.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd Rejonowy w Rzeszowie wydał w dniu 1 lutego 2013 r. wyrok którym oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów postępowania w kwocie 3617 zł.

W uzasadnieniu przedmiotowego wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że powód Serwis (...) sp. z o. o. w D. w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej współpracuje z firmą (...), która to współpraca polega na zakupie przez powoda opon i następnie odsprzedaży odbiorcom detalicznym w ramach umowy trójstronnej, zawieranej na piśmie. Z ofertą zawarcia takiej umowy w 2009 r. zwrócił się do pozwanego przedstawiciel firmy (...), który ustnie uzgodnił z pozwanym ilość opon potrzebnych w ramach prowadzonej przez pozwanego działalności gospodarczej oraz zasady ustalania ceny, to jest 37 % rabatu od ceny netto plus rabaty aktualnie obowiązujące w dacie sprzedaży. Po zawarciu umowy trójstronnej między powodem a pozwanym pozwanemu przysługiwała cena niższa, o ustalonej wedle powyższych zasad, która miała być przedmiotem uzgodnień między stronami procesu i zostać ujęta w załączniku do umowy trójstronnej. Ceny finalne był uzależnione od ilości dostarczonych pozwanemu przez powoda opon.

Opony w ilości ustalonej z J. K., zostały dostarczone pozwanemu.

Pomiędzy stronami niniejszego postępowania i firmą (...) nie doszło do podpisania umowy trójstronnej. Reprezentant pozwanego A. D. podpisał projekt umowy trójstronnej, przedstawionej mu przez przedstawiciela firmy (...), jednak umowy tej nie podpisał powód, ani też spółka (...). W dniu 16 marca 2012 r. powód wystawił pozwanemu cztery faktury VAT na łączną kwotę 53 136 zł - tytułem ceny za dostarczone opony. Powód wysłał pozwanemu listami poleconymi przedmiotowe faktury wraz z dokumentami WZ. Pozwany nie przyjął faktur i odmówił zapłaty.

W rozważaniach natury prawnej Sąd Rejonowy wskazał, iż istotę sporu stanowił fakt zawarcia pomiędzy stronami umowy sprzedaży opon.

Stosownie do art. 6 kc na powodzie w niniejszym postępowaniu spoczywał ciężar udowodnienia faktu z którego wywodził skutek prawny, to jest okoliczności potwierdzających zawarcie umowy sprzedaży. Fakt dostarczenia towaru pozwanemu nie rodzi obowiązku zapłaty ceny, której strony nie ustalały. Cena to essentialia negotii umowy sprzedaży. Powód nie zawarł z pozwanym umowy sprzedaży z uwagi na brak uzgodnienia ceny, co potwierdzają zeznania reprezentanta powoda. Powództwo o zapłatę ceny jest zatem bezzasadne, Sąd oddalił je na podstawie art. 535 kc.

Sąd Rejonowy wskazał także, iż wobec braku wystarczających twierdzeń powoda uzasadniających inną podstawę prawną, a tym samym braku twierdzeń strony przeciwnej na ich odparcie, nie był uprawniony orzekać w oparciu o inną podstawę prawną.

Orzeczenie o kosztach Sąd oparł na treści art. 98 kpc.

Apelację od wyroku w całości złożył powód, zarzucając Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie:

- dowolną ocenę materiału dowodowego poprzez odmowę uznania za wiarygodne zeznań świadka J. K. w części, gdzie zeznał, iż ceny ustalone pomiędzy pozwanym a G. były wiążące dla stron procesu w zakresie sprzedaży pomiędzy nimi opon,

- sprzeczność poczynionych ustaleń z zebrany w sprawie materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że umowa sprzedaży nie została zawarta wobec faktu nie podpisania umowy trójstronnej przez wszystkie strony tej umowy oraz przyjęcie, że powód nie zawarł umowy z pozwanym z uwagi na brak uzgodnienia ceny.

- naruszenie art. 321 § 1 kpc poprzez przyjęcie związania wskazaną podstawą prawną żądania, to jest art. 535 kc i niezastosowanie art. 405 kc.

Powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenia dochodzonej pozewem kwoty 53136 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia zwrotu kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwany złożył w dniu 20 maja 2013 r. odpowiedź na apelację w której wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie na swą rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa. Pozwany zakwestionował zasadności poszczególnych zarzutów apelacyjnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna w całości.

Poczynione przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy ustalenia w zakresie stanu faktycznego są prawidłowe, Sąd Okręgowy podziela je i przyjmuje za swoje.

Brak w szczególności podstaw do przyjęcia, że Sąd pierwszej instancji przekroczył zasady swobodnej oceny dowodów, naruszając tym samym przepis art. 233 § 1 kpc.

Za całkowicie bezzasadny uznać należy zarzut dotyczący odmowy uznania za wiarygodne zeznań świadka, przedstawiciela firmy (...), w części w której zeznał, iż ceny opon ustalone pomiędzy firmą (...), a pozwanym były wiążące dla stron procesu. Po pierwsze kwestia powyższa w istocie sprowadza się do oceny prawnej – związania umową, a nie do faktów, tym samym z zasady zeznania świadka w powyższym zakresie nie mogły stanowić podstawy dla poczynienia ustaleń jakich oczekiwał powód (art. 258 kpc). Po wtóre zeznania wymienionego świadka wbrew twierdzeniom powoda nie potwierdzają by strony procesu były związane ceną ustaloną przez przedstawiciela firmy (...), świadek powiedział bowiem wprost „Te ceny nie były wiążące ...”. Nadto zeznania świadka nie zawierają informacji potwierdzającej jakie konkretnie ceny ustalił.

Wykluczone jest, w powyższym kontekście, czynienie w oparciu o przedmiotowe zeznania ustaleń odmiennych niż dokonane przez Sąd pierwszej instancji.

W świetle twierdzeń samego reprezentanta powoda, zawartych w złożonym zeznaniu oczywistym jest, że strony nie objęły zgodnym w treści oświadczeniem woli ustaleń odnośnie istotnych postanowień (essentialia negotii) umowy sprzedaży, w szczególności ceny. Część opon dostarczona została przez powoda pozwanemu na polecenie przedstawiciela firmy (...), strony nie prowadziły przed dostarczeniem tychże opon żadnych ustaleń w zakresie treści umowy sprzedaży - reprezentant powoda zeznał „Pierwsza dostawa została zrobiona na podstawie osobistej informacji pana K., (...), że trzeba zawieść opony”. Pozostała część opon dostarczona została, na skutek telefonicznej informacji pozwanego odnośnie potrzebnego mu asortymentu, jednakże pomiędzy stronami nie doszło do ustalenia ceny.

Treść zeznań reprezentanta powoda wręcz wyklucza możliwość przyjęcia, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy sprzedaży. Reprezentant powoda zeznał, bowiem że „...ceny miały zostać uzgodnione na spotkaniu, do którego nie doszło. (...) Wpisując cenę w fakturach sprzedaży, pozwanemu wpisałem cenę **mniej więcej** taką, jaka byłaby w przypadku umowy trójstronnej. Ceny tej nigdy ze stroną pozwana nie konsultowałem...”. Powyższe zeznania wskazują, że w istocie wystawiając faktury reprezentant powoda wpisywał ceny wedle własnego uznania, nie mógł ich bowiem

odnieć do ustalonych pomiędzy stronami, bowiem takowych ustaleń nie było, co wyklucza możliwość przyjęcia związania stron umową sprzedaży.

Nie sposób, zatem uznać, iż Sąd Rejonowy poczynił ustalenia sprzeczne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Odnosząc się do dalszych zawartych w apelacji zarzutów, a to naruszenia prawa procesowego – art. 321 § 1 kpc i w konsekwencji naruszenie prawa materialnego poprzez niezastosowanie art. 405 kc, stwierdzić należy, iż Sąd nie był związany oznaczeniem podstawy prawnej żądania, takowe związanie na gruncie obowiązujących przepisów nie istnieje. Jednakże wskazanie w pozwie żądania i powołanie okoliczności faktycznych uzasadniających je w oparciu o konkretną podstawę determinuje przebieg postępowania dowodowego i wyklucza w istocie możliwość czynienia ustaleń wykraczających poza tą podstawę. Poszukiwanie przez Sąd podstawy faktycznej uzasadniającej żądanie, odmiennej od przywołanej przez powoda, stanowi w istocie naruszenie zasad bezstronności i kontrydiktoryjności i prowadzi do wydania orzeczenia ponad żądanie pozwu.

Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie celem ustalenia faktów wskazanych przez powoda jako podstawą jego żądania. Przedmiotem postępowania nie było roztrząsanie istnienia przesłanek odpowiedzialności pozwanego względem powoda z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, wobec jednoznacznego w treści twierdzenia powoda co do faktu iż strony łączyła umowa sprzedaży. Podkreślić należy, iż przesłanki odpowiedzialności z obu tych tytułów są odmienne i stąd też odmienny musiałby być przebieg postępowania dowodowego celem ustalenia istnienia roszczenia powoda opartego na treści art. 405 kc.

W świetle powyższego zaskarżony wyrok uznać należało za prawidłowy, co czyni apelację bezzasadną i skutkuje jej oddaleniem na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc.

Zarządzenie:

Odpis wyroku z odpisem uzasadnienia doręczyć pełnomocnikowi powoda.